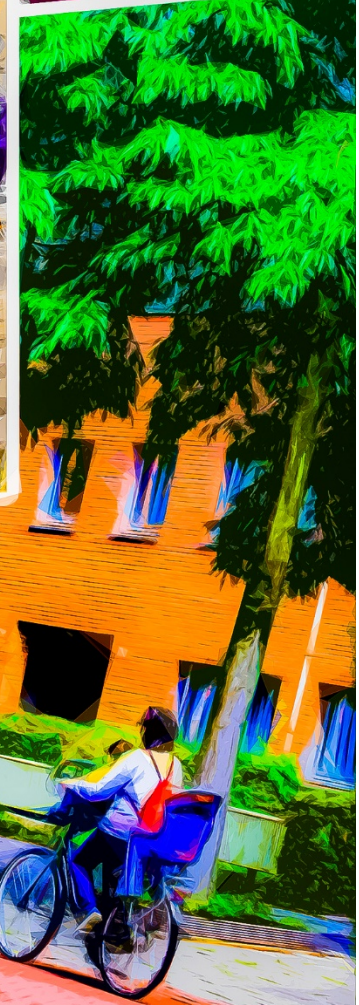
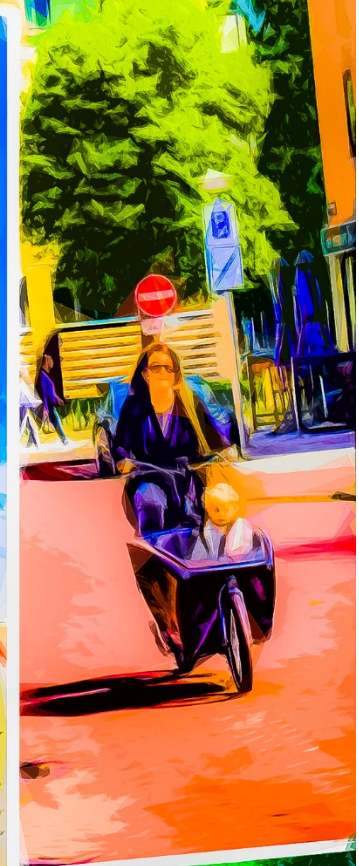

omgevingsvisie Sierpleinbuurt

groeïend verhaal

Het verhaal komt uit de harten,
hoofden en handen van de mensen in
de buurt. Dat legt een mooie basis om
samen aan de toekomst van de buurt te
werken en vandaag
al dingen te doen met
het oog op die toekomst.

1. Platform Sierpleinbuurt: wie wij zijn en hoe onze gemeenschap groeit	1
Kerngroep Platform Sierpleinbuurt	1
Diversiteit in mensen en wensen	1
Buren-interviews	2
Communicatie	2
Vertrouwensruimte	2
Uitbreiden van het netwerk	3
Coronacrisis	3
2. Stappen die we gezet hebben en gaan zetten	4
In gesprek met het omgevingsvisieteam: de Kansenskaart	4
Verdichtingsschouw en rigoureuze vergroeningsschouw	4
Structurele afspraken als voorwaarde voor samenwerking	4
Donut	5
Buurtconferentie	5
3. Het groeiend verhaal: wij buurtbewoners onderzoeken onze buurt	6
Geen visie zonder sociaal kapitaal	6
Wat maakt de Sierpleinbuurt tot een buurt?	6
Wij zijn al bezig met de toekomst	7
Betekenis geven aan onze leefomgeving	7
Leefbaarheid vergt een vinger aan de pols	7
Kwaliteit zit in de details	8
Wij zijn ogen en oren, handen en voeten	8
De geschiedenis van plekken	9
4. De visie op de toekomst van de buurt	10
4.1 De buurt als levendige gemeenschap	10
4.2 Een fijne publieke ruimte voor iedereen	10
4.3 Een groene en klimaatvriendelijke buurt	11
4.4 Een veilige en goed ontsloten buurt	12

5. De toekomst van belangrijke plekken in de buurt	13
Het Sierplein	13
Benzinestation en Tourniaireplein	13
Het voormalige woonzorgcomplex De Drie Hoven	13
Lobo Braakensiekstraat 4	14
Kruising Christoffel Pantijnpad Pieter Calandlaan	15
6. Onze spelregels op papier: buurtrechten	15
Ten eerste: regel het buurtplatformrecht	15
Ten tweede: geef de buurt greep op leegstand, verloedering en herbestemming	15
Ten derde: De buurt moet meeprofiteren van bouwprojecten	16
Ten vierde: geef ons grip op inrichting en beheer van de publieke ruimte	16
Ten vijfde: er moet publiek maatschappelijk vastgoed voor de buurt komen	17
Ten zesde: geef budget aan de buurt	17
Bijlage 1: Statistische gegevens Sierpleinbuurt	18
Bijlage 2: Verschillende perspectieven door buurtinterviews	19
Bijlage 3: De Drie Hoven	21
Bijlage 4: Strip Tourniairepark	23

Het groeiend verhaal van de omgevingsvisie Sierpleinbuurt

Hierbij bieden wij¹ u de omgevingsvisie van onze buurt, de Sierpleinbuurt aan.

Wij hebben onze ideeën, kennis en contacten aangesproken om er een verhaal van te maken dat voortkomt uit de harten, hoofden en handen van de mensen in de buurt. Dat legt een mooie basis om samen aan de toekomst van de buurt te werken en vandaag al dingen te doen met het oog op die toekomst.

1. Platform Sierpleinbuurt: wie wij zijn en hoe onze gemeenschap groeit

De Amsterdamse Omgevingsvisie 2050, heeft als ondertitel *menselijke metropool*. Dat onderschrijven wij, en naar ons idee is het noodzakelijk dat die *menselijkheid* sterker en beter moet doordringen in de Amsterdamse buurten. In onze Sierpleinbuurt hebben we deze opgave meteen ter hand genomen: op 24 mei 2020 hebben we het Platform Sierpleinbuurt opgericht om een lokale omgevingsvisie voor de Sierpleinbuurt te creëren.

Net als in de Omgevingsvisie 2050 is het ook onze visie dat alle bewoners zich in de Sierpleinbuurt thuis voelen, elkaar makkelijk kunnen vinden, fijn kunnen samenwerken en elkaar makkelijk hulp kunnen bieden. Daarnaast beogen we om *samen* met de gemeente, wooncorporaties, zorginstellingen en lokale ondernemers verantwoordelijk te zijn voor het dagelijkse reilen en zijlen, en voor de toekomst van de buurt.

Om die *menselijkheid* sterker en beter in de buurt te laten doordringen en omdat de meerkernige stad niet alleen planologisch is, is het bouwen van een gemeenschap noodzakelijk. Daar zijn wij dan ook volop mee bezig.

Kerngroep Platform Sierpleinbuurt

Het creëren van de lokale omgevingsvisie voor de Sierpleinbuurt heeft ons de mogelijkheid gegeven om het begin te maken van het vormen van een gemeenschap. Naar ons idee is het noodzakelijk daar de tijd voor te nemen.

Wij hebben dat gedaan, door het opzetten van een Kerngroep van zeven personen die inmiddels is uitgegroeid tot 13 personen (met voorlopig geen limiet). Samen gingen we op zoek naar een individueel en collectief gevoel voor de Sierpleinbuurt. Dit deden we bijvoorbeeld door samen door de buurt te lopen en onze verhalen over bepaalde plekken met elkaar te delen en onze dromen voor de wijk de vrije loop gelaten. Maar van meet af aan was duidelijk: met zo'n startgroepje zijn we er nog lang niet.

Diversiteit in mensen en wensen

We zijn ons ervan bewust dat de Kerngroep slechts gedeeltelijk een afspiegeling van de buurt is. En we weten dat er dominante perspectieven zijn, die vaak onbewust als norm worden genomen, ook door ons. Dat willen we niet. We willen voorkomen dat we perspectieven van buurtgenoten over het hoofd zien en dat (groepen) buurtbewoners zich niet gehoord voelen bij het ontwikkelen van de omgevingsvisie van deze buurt. We zijn gaan nadenken: wie zijn "wij"? Wie vertegenwoordigen we? Wie zijn de Sierpleinbuurtbewoners? Welke stemmen missen we?

Onze buurt is divers. De bewoners van onze buurt verschillen in leeftijd, achtergrond, opleidingsniveau, sociaal economische positie, gezinssamenstelling en huishouden.

¹ Buurtbewoners Adyuba Sumter, Peter Faber, Rob Wighman, Rob Mulder, Eva van Ooijen, Maarten Westerduin, Mohamed Amichich, Yvonne Fontijn, Marie Anne Rimmelink, Sumadi Bambang Oetomo en Ida Kahlman. Met ondersteuning van Frans Soeterbroek, Sander Turenhout, Ivan Nio, Pedro Veldhuis, Genesis Yagual en Erica Duwel.

Meningen, wensen, behoeften, ideeën, belangen en verwachtingen lopen uiteen. Ze overlappen elkaar, vullen elkaar aan en spreken elkaar tegen. Al die stemmen zijn belangrijk voor de omgevingsvisie.

Buren-interviews

Het liefst willen we meer verschillende mensen aan tafel krijgen, maar niet iedereen past tegelijk aan de vergadertafel (of in het Zoomscherm). Om de verhalen en standpunten te horen van mensen die niet aan tafel zitten, gaan we actief op zoek naar de uiteenlopende verhalen en standpunten van buurtbewoners door hen te interviewen. De interviews hebben ook nog een andere functie. Het is een privilege om (vrijwilligers)tijd vrij te kunnen maken en deel te nemen als een initiatief als het dit. Niet iedereen verkeert in de luxe positie om op deze manier tijd te kunnen besteden. Door de interviews kunnen buurtbewoners zonder grote tijdsinvestering wel hun verhaal vertellen. Ook is niet iedereen in de buurt op de hoogte van de Kerngroep. Door de interviews met spinnen in het web, weten steeds meer mensen van ons bestaan. We leggen een linkjes: als mensen op de hoogte willen blijven dan kan dat.

Communicatie

Appgroep - In onze Platform Sierpleinbuurt-Appgroep delen wij onze ervaringen en gevoelens over de wijk met elkaar. Ook worden punten ingebracht die we niet op de vergaderingen behandeld hebben, die we via de app verder bespreken.

Facebookpagina Platform Sierpleinbuurt - Hierop delen we informatie voor burens die geïnteresseerd zijn in de ontwikkelingen rondom de omgevingsvisie.

Facebookgroep Sierpleinbuurt - Een buurtgroep waar de burens uit de Sierpleinbuurt buurt-gerelateerde informatie kunnen delen

Westerpost - Met andere groepen buurtbewoners vullen we iedere maand een pagina "Goede Sier" in de Westerpost, zo betrekken we onze burens.

Vertrouwensruimte

Onze samenwerking als buurtbewoners bij het maken van deze omgevingsvisie smaakt naar meer. Het heeft laten zien dat we samen sterker staan en het draagt bij aan de gezamenlijke zin, we zijn er voor elkaar en voor de buurt. We werken en leren vanuit een "vertrouwensruimte" met elkaar en met iedereen die met ons samenwerkt. Die vertrouwensruimte is een veilige ruimte. Alle gesprekspartners (wijzelf inclusief) zijn op de eerste plaats mens en pas op de tweede plaats hebben sommigen van ons een pet op. Wij gaan met elkaar om vanuit respect voor elkaar. We zien elkaar, luisteren naar elkaar en gaan niet proberen elkaar van ons gelijk te overtuigen. We zien verschillen niet als een probleem, maar we gaan uit van de rijkdom die verschillende perspectieven met zich mee brengen. Iedereen met wie we samenwerken wordt uitgenodigd om in deze vertrouwensruimte mee te doen. Wij zien de vertrouwensruimte als het belangrijkste instrument voor het bouwen van een gemeenschap en het vormgeven van de omgevingsvisie.

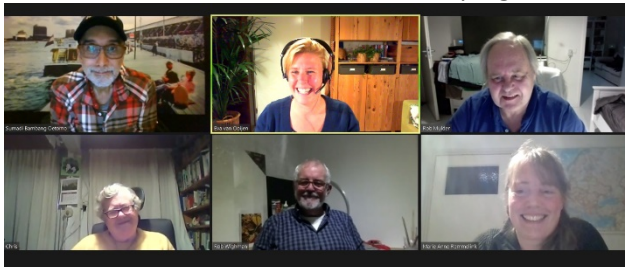
Uitbreiden van het netwerk

Zoals gezegd betrekken we steeds meer buurtbewoners bij de gemeenschap via door bijeenkomsten, wandelingen, interviews en door het zoeken in onze netwerken van buurtbewoners.

We zoeken innovatieve samenwerkingsvormen met de gemeente, door het organiseren van een gezamenlijke kansenkaartschouw, radicale vergroeningsschouw en bij de herinrichting van de Tourniairestraat. We stimuleren de biodiversiteit door samen te werken met groengroepen en we maken een buurtkrant, die in 2021 met vrijwilligers, buurtbewoners nieuws brengt uit heel Slotervaart-Zuid.

Coronacrisis

De coronacrisis heeft ons extra gemotiveerd om aan de slag te gaan omdat we zien hoe belangrijk het is om een sterke gemeenschap in onze buurt te bouwen. We hebben rond de zomer van 2020 allerlei activiteiten georganiseerd binnen de grenzen van het coronabeleid: met wandelingen, bijeenkomsten in De Ark met voldoende voorzorgsmaatregelen, interviews en overleggen via ZOOM hebben we met elkaar voldoende tempo gemaakt.

Tijdens de tweede golf moesten we vanaf november helaas terugvallen op veel minder interactie. De crisis maakt het moeilijk om elkaar buiten de vergaderingen regelmatig te ontmoeten en het is moeilijker om meer buurtbewoners bij ons platform te betrekken. Ook hebben mensen om allerlei redenen minder tijd beschikbaar voor onze Kerngroep.

Maar we gaan stug door. We blijven echter werken aan een goed verhaal en een breed draagvlak omdat de buurt zoets zeker nu nodig heeft.

2. Stappen die we gezet hebben en gaan zetten

Het Platform Sierpleinbuurt heeft op verschillende niveaus te maken met (ambtenaren van) de Gemeente Amsterdam: de centrale stad ofwel de Gemeente Amsterdam als geheel, het stadsdeel en de wijk/buurt.

In gesprek met het omgevingsvisieteam: de Kanskaart

Op 24 september was er een ontmoeting van onze Kerngroep met het omgevingsvisieteam van de centrale stad, Max Smit, Frank van de Beuken en Martin van der Maas. Bovendien schoof de lokale planoloog Martin Wolters ook aan. Dit heeft het hele omgevingsvisieproject in een volgende versnelling gebracht. Om greep te krijgen op de visie- en plannenmakerij bij de gemeente moeten we ook een beetje snappen wat er tussen visievorming en concrete plannen inzit.

Bijvoorbeeld bleek dat de gemeente het instrument Kanskaart heeft en daar juist voor Nieuw West mee experimenteert. Op zo'n kanskaart worden alle ambities en ontwikkelingen meer in samenhang gebracht en wordt zichtbaar waar je keuzes moet maken. Daarvan hebben we gezegd dat je zo'n kaart ook moet maken in dialoog met de buurt(en) omdat bewoners beter in kunnen schatten wat kansrijk in de buurt is en de buurt zelf ook al via andere wegen afspraken maakt over ontwikkelingen in de buurt (Rob noemde het plan voor het Tourniaireplein). En vooral omdat we op deze manier er op tijd bij zijn als de visies ineens concreter gaan worden.

Verdichtingsschouw en rigoureuze vergroeningsschouw

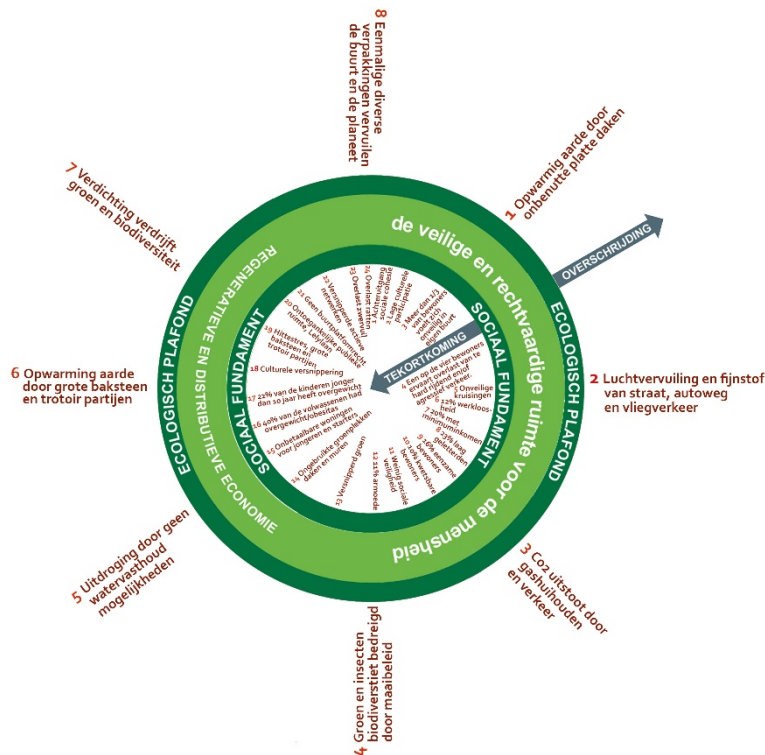
Om dit concreet te maken hebben we contact opgenomen met Martin Wolters, één van de lokale ambtenaren, en het volgende afgesproken. We gaan samen met gemeentelijke planologen en een aantal mensen uit de Kerngroep - mogelijk ook aangevuld met andere buurtbewoners - een verdichtingsschouw houden in de wijk. Daarin laten we elkaar onze verdichtingsideeën zien. Omdat op de bijeenkomst met de gemeente ook radicale vergroening als kernpunt uit de omgevingsvisie naar voren kwam, hebben wij in dezelfde trant het plan opgevat een rigoureuze vergroeningsschouw in de wijk te gaan doen. Dit ook samen met groengroepen in de wijk en met de expertise van Menno Houtstra van de Kaskantine. Corona heeft dit allemaal even op een lager pitje gezet.

Structurele afspraken als voorwaarde voor samenwerking

Mede dankzij lid van de Kerngroep, Pedro Veldhuis, gemeentelijke gebiedsmanager, nemen Gemeente en stadsdeel ons serieus. We zijn nu vanaf het allereerste begin betrokken bij de herinrichting van de Tourniairestraat. Wij hebben ook vernomen, dat we bij de herinrichting van de Maria van Westervolgenstraat worden betrokken. Bovendien zijn we betrokken bij het sociaal activeren van het Sierplein zelf.

Blij als we zijn met deze nieuwe activiteiten, werd ons ook duidelijk dat de afspraken over deze werkwijze met de gemeente niet duurzaam zijn. Om deze reden sluiten we aan bij een stedelijk afgesproken **Maatschappelijk Akkoord** ofwel Ma.ak020. Uit dit akkoord, brengen we een aantal punten naar voren die duidelijk aangeven hoe we in de toekomst met de gemeente gaan samenwerken. Zie verder hoofdstuk 6.

Donut

We zijn aan het onderzoeken hoe we de Donut van Kate Raworth in onze Sierpleinbuurt kunnen gebruiken om de Omgevingsvisie vorm te geven. Dit doen wij omdat we geïnspireerd zijn door de Stadsdonut, die Amsterdam heeft laten maken. Wij willen de onze visie in de vorm van een staddonut gieten. De Sierpleinbuurt en de gemeente en andere organisaties maken naar aanleiding van dit document afspraken hoe de wijk te beheren en welke trajecten ondernomen worden om sociale en ruimtelijke problemen aan te pakken. Een concept hebben we in het

Platform besproken. Het platform vindt het een mooie vorm om de staat van de buurt in kaart te brengen en er een visie mee te maken. Bovendien vindt het platform dat het er te rommelig uitziet en dat het meer in lijn moet zijn met wat wij besproken hebben. Ook is er het idee om een kijk vanuit waarden meer in de donut te brengen. Om de Sierpleinbuurt donut verder te brengen gaan wij samenwerken met de Donut Coalitie Amsterdam.

Buurtconferentie

Naast het verder uitbouwen van de nu bestaande samenwerkingen in de Sierpleinbuurt, gaan we een gezamenlijke bijeenkomst met het team van de omgevingsvisie en Platform Sierpleinbuurt organiseren. Het idee is nu er een soort van **buurtconferentie** van te maken. Met Eric Bobbeldijk Robert Mauer, de lokale ambtenaren en politici, waar we al contact mee hebben. Ook met Mike Brandjes van Hart voor de K-Buurt, en Team democratisering van de centrale stad. We denken aan een gehele dag, waarin we ook nog naar buiten gaan. Het doel is om te bespreken wat we gaan doen in het komende jaar. Dit heeft bij de gemeente nogal wat voeten in de aarde, omdat politici ambtenaren en bestuurders met elkaar in een ruimte met elkaar spreken. Max Smit heeft bij de ambtenarendirectie een pitch gehouden en die hebben tot nu toe geen bezwaar uitgesproken. We zijn nu bezig het team van de Wethouder aan boord te krijgen.

3. Het groeiend verhaal: wij buurtbewoners onderzoeken onze buurt

Geen visie zonder sociaal kapitaal

Wij hebben ons verenigd om onze individuele kwaliteiten die we al voor de buurt inzetten te bundelen. Yvonne als vinger aan de pols van de leefbaarheid in de buurt met korte lijnen naar de wijkagent en de gemeente; de politieke ervaringen van Adyuba Sumter en Rob Mulder elders in de stad die ze nu voor deze buurt inzetten; de spilfunctie van Peter Faber bij de activiteiten van de Regenbooggemeente en Leefgemeenschap; de ervaring van Ida met jongerenwerk; de betrokkenheid van Sumadi Bambang Utomo bij de stedelijke omgevingsvisie en activiteiten

rond klimaatbestendige stad; de ontwerpde blik van Marie Anne Rimmelink en Rob Wighman; de frisse blik van Mohammed Amchich die de Achterhoek voor Amsterdam inruilde; de dansactiviteiten voor ouderen die Eva van Ooijen in de buurt organiseert; de burenhulp die Maarten Westerduin als student organiseert.

Velen van ons zijn actief in bewonerscommissies van de eigen complexen en buurtjes waardoor we in staat zijn onze directe leefomgeving te verbinden met het verhaal van de hele buurt. Samen

bezitten we een enorme bron aan kennis. Klein voorbeeld: Rob kan in de discussie over het benzinestation aan de hand van Spaans onderzoeken laten zien wat het effect van een benzinestation in een woonwijk is op de gezondheid van mensen.

We hebben de afgelopen tijd vele wandelingen met elkaar door de buurt gehouden om elkaar te laten zien hoe we de buurt ervaren, de plekken aan te wijzen waar we blij mee zijn of ons juist zorgen over maken en samen te bedenken hoe de toekomst van de buurt er uit kan zien. En met

ondersteuning van de hogeschool Amsterdam hebben we een beter beeld gekregen van het DNA van de buurt en de rol die we daar zelf in spelen. We leren door elkaars ogen te kijken naar de buurt en dat geeft een rijk beeld. En we voelen het als onze verantwoordelijkheid om de diversiteit aan mensen en belangen in de buurt te bereiken en te mobiliseren. We willen iedereen meenemen. Zoals ook eerder al is vermeld hebben we in het kader van deze omgevingsvisie dan ook een aantal interviewrondes in de buurt georganiseerd om mensen te bereiken die weer niet op onszelf als kerngroep lijken. Speciale aandacht geven aan de kinderen in de buurt, want zij zijn de toekomst.

Wat maakt de Sierpleinbuurt tot een buurt?

Wanneer de Gemeente Amsterdam de stedelijke omgevingsvisie zou vertalen naar deelgebieden in de stad zou ze niet snel uitkomen op de Sierpleinbuurt. Het zou dan eerder gaan om Slotervaart-Zuid of Nieuw-West maar dat zijn geen categorieën die wij als bewoners en ondernemers ervaren als onze leefomgeving. Toen enkele jaren terug buurtbewoners een nieuwjaarsbijeenkomst organiseerden werden de mensen van de Louis Chrispijn- en Jacques Veltmanbuurt uitgenodigd als de buurtgenoten van de Sierpleinbuurt. En zo is eigenlijk het idee van 'dit is onze buurt' ontstaan.

De grenzen van de buurt zijn overigens voor ons vrij vloeibaar. De mensen aan de overkant van de Pieter Calandlaan horen erbij omdat ze op de wijk(voorzieningen) zijn georiënteerd en het Piet Wiedijkpark aan de rand van de wijk met zijn natuur, pierenbadje, speeltoestellen en rustige plekken is voor ons een klein paradijsje die onderdeel van ons wijkleven uitmaakt. En de wat verder weg zijn de Sloterplas en station Lelylaan vitale plekken voor de buurt en is het ook logisch dat wij daar als buurtbewoners ook belang bij hebben. In debijlage is dat spel met de harde en zachte grenzen van de buurt verbeeld.

Deze wijkvisie gaat over onze buurt, de Sierpleinbuurt maar ook over de omliggende gebieden die belangrijk zijn voor het leven in de buurt.

Wij zijn al bezig met de toekomst

De grote vragen voor de toekomst leven in de buurt. We kennen het DNA van de buurt en weten behoorlijk goed welke veranderingen daaraan bijdragen of afbreuk doen. En we weten maar al te goed dat je vandaag moet bouwen aan de toekomst van morgen. Buurtbewoners hebben zich al gestort op thema's als klimaatadaptatie, de woningvoorraad en bevolkingssamenstelling in de buurt, hoe we gezond blijven en met elkaar samenleven, het voorzieningenniveau in de buurt en wat je in de toekomst kunt op de plek rond het benzinstation en op het Sierplein. Met deze omgevingsvisie bundelen we de kennis

van al deze mensen en zetten het om in een wenkend perspectief waar we vandaag al aan kunnen werken.

Betekenis geven aan onze leefomgeving

Voor ons wordt de kwaliteit van onze leefomgeving bepaald door hoe we de buurt ervaren en de betekenis van gebeurtenissen en plekken. We denken daarbij aan de bankjes verspreid door de buurt, de ontmoetingen bij de winkels, het pierenbadje, de buurtmaaltijden in De Ark en het Calvin College, het plezier dat mensen meebrengen naar de speeltuin, 4 en 5 mei op het Sierplein. Een omgevingsvisie is voor ons dan ook meer dan beschrijving van de fysieke inrichting van buurt. De leefomgeving is voor ons altijd verbonden met hoe we die gebruiken en er zelf betekenis aan geven.

Leefbaarheid vergt een vinger aan de pols

Wij bemoeien ons actief met herbestemmingen van vrijkomend vastgoed, de inrichting van de openbare ruimte en de voorzieningen in de wijk wanneer we kansen voor de buurt zien en om afglijden van de buurt te voorkomen. We strijden nog steeds voor behoud/terugkeer van de bibliotheek en sinds het woonzorgcomplex in de buurt zijn functie verloor legden we contact over het idee van een buurtkamer. Buurtbewoners hebben zich jarenlang verdiept in de gezondheidseffecten van effecten van het benzinstation en denken na over een tijd wanneer die er

niet meer zal zijn. En toen een overlast gevend café van eigenaar wisselde legden we contacten om te zorgen dat in het verleden ervaren problemen niet terugkomen. En nu de gemeente voornemens is het Sierplein te gaan herinrichten komen we met onze eigen ideeën en wensen. Wij kennen de buurt en weten waar en wanneer het er op aankomt om in te grijpen om de leefkwaliteit te verbeteren.

Het is dan ook ondenkbaar om een goed plan voor en in de buurt te maken zonder dat in dialoog met bewoners, ondernemers en bezoekers te doen. Je kunt als gemeente prachtige visies en plannen voor de buurt maken maar als je dit verzaakt gaat het al snel mis. Dat gaat uiteraard niet alleen over 'goed luisteren naar de bewoners' maar ook over zeggenschap van hen over de eigen leefomgeving. Daarom besteden we in deze toekomstvisie ook aandacht aan zaken als buurtrechten, co-creatie, zelfbeheer, de dienende rol van de overheid naar de burger en nieuwe samenwerkingsverbanden. We hebben gemerkt dat alleen al het samenwerken aan deze visie iets teweeg brengt in de buurt en het zelfbewustzijn dat we als bewoners regie over de toekomst van de buurt kunnen krijgen is gegroeid.

Kwaliteit zit in de details

Wij weten maar al te goed dat de leefkwaliteit in de buurt in kleine details zit en dat wij zelf daar een actieve rol in spelen. We planten eikenbomen, organiseren een jazzconcert, een alternatieve 4 mei-viering in coronatijd, we zetten picknicktafels bij de kerk neer. En bewoners toveren zelf hun straten en perken om tot een fijne leefplek voor zichzelf en de burens bijvoorbeeld door het neerzetten van bankjes, ophangen van schommels en plaatsen van een trampoline. Met elkaar bewaken we of dit toe-eigenen van de publieke ruimte niet ten koste van anderen gaat.

Wij zijn ogen en oren, handen en voeten

We weten dat er maar iets kleins hoeft mis te gaan en de leefkwaliteit kachelt achteruit. Zoals wanneer die voor de jeugd belangrijke ontmoetingsplek ineens wordt overgenomen door dealers. Of wanneer leegstand en verkamering een kritische grens bereikt. En we zien gelijk hoe jammer het bijvoorbeeld is dat de nieuwe viswinkel op het Sierplein er neer is gezet met de rug naar het plein.

Voor ons als buurtbewoners is een omgevingsvisie dan ook niet een soort blauwdruk voor wat er met de buurt moet gebeuren maar een kader waar heel veel kleine acties aan opgehangen kunnen worden. Dat is ook

essentieel omdat we weten dat de grote plannen van de tekentafel uiteindelijk nooit in die vorm worden uitgevoerd. Dat betekent ook dat de we afstand tussen het bedenken van beleid en uitvoeren van plannen klein willen houden. Wij zien het ook als onze taak om niet alleen beleid te formuleren maar ook verbeteringen zelf in de buurt te realiseren. We verzamelen niet alleen denkkracht maar ook doeners.

De geschiedenis van plekken

We kennen de geschiedenis van de buurt en de diverse plekken en deelgebieden. Een aantal van ons heeft zich verdiept in de stedenbouwkundige visie en opzet van de buurt ontsproten aan de plannen van van Eesteren. En samen vormen we ook het geheugen van de buurt en weten we vrij goed te beoordelen wat de buurt vooruit helpt en waar het punt wordt bereikt dat dingen echt mis gaan. We kunnen daarom vrij goed beoordelen wat wel en niet zal werken als er veranderingen worden voorgesteld. Neem bijvoorbeeld het slingerende hek als weinig uitnodigende toegang tot het

Sierplein aan de kant van de van Ollefenstraat. Dat in de haast neergezet op verzoek van de winkeliers na een overval, om te voorkomen dat het een vluchtweg wordt voor dieven op scooters. Bewoners weten ook of zo'n hek bijvoorbeeld ook andere functies is gaan vervullen. Het lijkt bijvoorbeeld een plek geworden te zijn waar mensen elkaar bijna letterlijk tegen het lijf lopen en zo makkelijker een praatje te maken. Maar het hek is ook een behoorlijke hindernis voor mensen die gebruik maken van een rolstoel of scootmobiel of ouders met een kinderwagen. Daarom heb je de bewoners en ondernemers nodig om in te schatten of het nuttig en nodig is om deze barrière te laten staan of weg te halen. En vooral wat er dan voor in de plaats moet komen. Je kunt aan de hekken zien dat ze er als noodmaatregelen zijn neergezet met weinig aandacht voor kwaliteit en uitstraling. We gaan er naar de toekomst zondermeer van uit dat aan alles wat in de openbare ruimte wordt neergezet af te zien valt dat het met aandacht en liefde is gemaakt en van hoge kwaliteit is. Dat is ook een belangrijk wapen tegen verloedering en onbehagen.

4. De visie op de toekomst van de buurt

In onze gesprekken werd duidelijk, dat als we in 2050 nog steeds voornamelijk in dienst staan van financieel economische systemen we als mensheid, de 21ste eeuw niet overleven. We zijn er van overtuigd geraakt, dat het creëren van een gemeenschap in een buurt de eerste stap is om de dominantie van geld en economie te doorbreken. Wanneer we kijken naar de toekomst van de buurt ontkomen we er niet aan om naar heden te kijken, hoe we de buurt nu ervaren, wat we graag vast willen houden en wat we veranderd willen zien. We streven naar een buurt die in economisch, sociaal en in leefomgevingskwaliteit veel te bieden heeft voor de bewoners, het beste uit hen haalt en de gemeenschap versterkt. Vanuit dat perspectief kijken we ook naar het omgevingsbeleid. Zo zijn we op de volgende hoofdthema's gekomen.

1- De buurt als levendige gemeenschap

We zijn anno 2020 trots op de **diversiteit van de buurt** naar culturen, generaties en inkomensgroepen en op al die mensen (oudgedienden en nieuwe bewoners) die het opbrengen om samen de buurt beter te maken. Op de Sierpleinbuurt passen gelukkig niet treurige labels als 'probleemwijk' of 'yuppenbuurt'. We zien echter dat dit naar de toekomst geen vanzelfsprekendheid is. We moeten waakzaam zijn dat de wijk niet afglijdt en/of onbetaalbaar wordt. Er is behoorlijk wat verborgen leed (schulden, eenzaamheid, slechte gezondheid, psychische problemen etc.) achter voordeuren. En de stijgende woningprijzen dreigen de buurt onbetaalbaar te maken voor mensen die zich de marktprijzen niet kunnen veroorloven. Wat op dit vlak in andere wijken in de stad al gaande is zien wij hier ook al werkelijkheid worden. In onze toekomstvisie staat dan ook thema's als **betaalbaar wonen en bouwen voor de buurt** hoog op de agenda. Bij zo'n gemeenschap past ook **een goed voorzieningenniveau**. Denk aan een fijn en divers winkelaanbod, horecavoorzieningen, zorg- en welzijnsvoorzieningen, ruimte voor huiskamers van de buurt, een bibliotheek. De voorzieningen staan nu onder druk met verschraling van het winkelaanbod, recente sluiting van de bibliotheek, verdwijnen van pinautomaten etcetera. Die trend moeten we de komende jaren keren. We zijn blij met voorzieningen als de Ark en het Anker en zijn er van overtuigd dat kleinere gebiedshuiskamers en een bibliotheek in de toekomst belangrijke **gemeenschapsplekken** zijn. Dat is niet alleen een wens die we uitspreken naar gemeente, corporaties en ontwikkelaars, we willen er als buurt als volwaardiger partij ook afspraken over kunnen maken. We zullen ons als buurtbewoners **intensief bemoeien met de bouw- en herbestemmingsplannen** in de buurt omdat we beseffen hoe essentieel die zijn voor de leefbaarheid en de kracht van de buurt als gemeenschap.

2- Een fijne publieke ruimte voor iedereen

Die inzet op gemeenschap heeft ook consequenties voor ontwikkeling en beheer van de publieke ruimte. Het gaat dan om toegankelijkheid, sport- en speelplekken, bevorderen ontmoeting, fijne verblijfsruimte, geen treurige achterkanten van winkels, kunst etcetera.

Het valt ons op dat maatregelen die worden genomen om vandalisme en verloedering tegen te gaan vaak tot gevolg hebben dat de wijk minder vriendelijk wordt. Denk aan de hindernissen rond het Sierplein, hekken om binnentuinen en het weghalen van bankjes. Hoewel veel van die maatregelen zijn genomen om de overlast te verminderen en veiligheid te verbeteren dragen ze niet echt bij aan het **sociale verkeer en sociale veiligheid**. Aan de andere kant moeten we alert blijven op plekken die uitnodigen tot zaken die het daglicht niet verdragen en waar mensen zich niet veilig voelen. Wij denken als buurtbewoners dat we preciezer dan bijvoorbeeld gemeente en corporaties dat kunnen plek voor plek de kwaliteit van de publieke ruimte (met het oog op **ontmoeting, omgevingskwaliteit en sociale veiligheid**) te kunnen verbeteren.

In het verlengde daarvan valt er nog veel te winnen aan toegankelijkheid in de buurt. Voor iedereen maar met een speciaal oog voor mensen met een beperking. Pijnlijk voorbeeld: op dit moment zijn er nog veel stoepen waar je met rolstoel of rollator niet makkelijk op en af kunt komen. Een **toegankelijke en inclusieve publieke ruimte** (inclusief toegang tot gebouwen) heeft naar de toekomst dan ook een hoge prioriteit.

Bouw- en herontwikkelingsplannen worden nu nog te weinig bekeken en aangepakt met inachtneming van de omgeving waardoor veel unheimische plekken, ontoegankelijke plekken en loze ruimtes ontstaan. In de toekomst zal de norm zijn dat bij dit type projecten in samenspraak met de buurt veel integraler naar gebouw en omgeving wordt gekeken.

Een speciaal punt van aandacht is de **kwaliteit van het onderhoud van de publieke ruimte**. Die is op dit moment onder de maat en we merken ook dat het beheer van het groen rond de woningen en winkels vaak slecht is omdat onduidelijk is of gemeente, corporaties of pandeigenaren daar verantwoordelijk voor zijn. Het helpt om vanuit die drie partijen middelen vrij te maken om de buurt daar een grotere rol in te laten spelen.

We pleiten er ook voor om de samenwerking van deskundigen op het gebied van groenbeheer, klimaatadaptatie, sociale veiligheid en stedenbouw onderling en met de buurt te versterken. Zo pakken we het meer in samenhang aan.

3- Een groene en klimaatvriendelijke buurt

De Sierpleinbuurt is een ruim opgezette buurt met veel (ruimte voor) groen in de woonblokken, de perken en aan de randen. **Die ruimte willen we graag houden**. Dat betekent dat alle plannen die consequenties hebben voor de inrichting van de buurt ook getoetst moeten worden op het behoud van het beeld van een ruim opgezette en groene buurt met voldoende ruimte van leven. en uiteraard worden die plannen met de buurt gemaakt.

Groen en banen in de Sierpleinbuurt

Deze paragraaf is opgesteld samen met Menno van de kaskantine en Ans van Willegen. Zij hebben beide hun netwerk geraadpleegd om tot deze visie te komen. Menno ziet de Rigoreuze Vergroening, zoals die in de omgevingsvisie wordt benoemd zo, dat het beheer van het groen in de Sierpleinbuurt door de Sierpleinbuurt zelf gedaan worden. Diverse groengroepen kunnen dit doen. Bovendien heeft Menno het idee, dat er er banen gecreëerd kunnen worden voor mensen uit de Sierpleinbuurt zelf, met een afstand tot de arbeidsmarkt, of voor coördinatie van vrijwilligers. Platform Sierpleinbuurt gaat samen met belanghebbende partijen fondsen, structuren en organisatie maken die het beschreven beheer mogelijk maken.

Volgens Ans en Menno moet groenbeheer op de eerste plaats biodiversiteit moet bevorderen. Zoals een op biodiversiteit gericht maabeleid. Daarnaast willen zij dat er een aaneensloten groenzone ontstaat waarbij alle nu nog afzonderlijke versnipperde groenplekken op een of ander manier met elkaar wordt verbonden. Zij denken aan het opvangen van dak regenwater in wadi's en afvoeren naar de Slotervaar en het water langs het Christoffel Plantijnpad in kleinere stroompjes de wijk uit. Zij hebben ook het idee om het beslag van auto's in de in openbare ruimte te vervangen door groen. En een duidelijk en serieus antiverstening beleid van voor en achtertuinjes.

Er is een uitvoerige inventarisatie van het groen nodig. Bij deze een paar belangrijke plekken waar wij aan dachten. Langs de Slotervaar het Christoffel Plantijnpad en de Spoordijk zijn een aantal groen plekken die een belangrijke rol spelen in de Rigoreuze Vergroening. In de Slotervaar plaatsen wij groen eilanden. Deze kunnen als kernen gebruikt worden om het groen langs de vaart te versterken. De spoordijk wordt een onderdeel van de buurt en versterkt daarmee ook het groen. De binnentuinen van de Jacques Veltmanstraat zijn nu ook mooie groenplekken. Wij stellen ons ook voor, dat en meer groene daken komen, automatisch bewaterde verticale tuinen, klimplanten en gedeelde moestuinen.

Menno ziet het als noodzakelijk, dat we onder andere samenwerking zoeken met diverse beheerders, zoals voor het Christoffel Plantijnpad en de Spoordijk en ook Hengelsporters, Sofon, Miljeue-educatie Wooncorporaties, de gemeente en misschien Pantaren en onze eigen groen groepen.

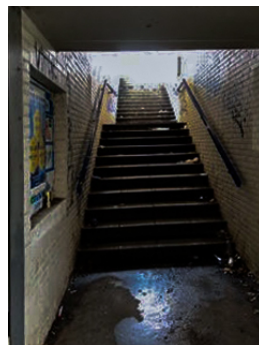
De daken kunnen beter benut worden door zoveel mogelijk zonnepanelen te plaatsen (maar ook zonnecollectoren die warme leveren en nog mooier watergekoelde zonnepanelen die een hogere opbrengst hebben)

Als laatste denken we ook aan een groenprogramma voor de Louis Bouwmeesterschool voor ondersteuning bij leerachterstanden.

4- Een veilige en goed ontsloten buurt

De Johan Huizingalaan en de Pieter Calandlaan zijn verkeerswegen die druk zetten op de leefbaarheid in de buurt. Het is niet veilig om je er als voetganger op te begeven en de hinder (fijnstof, geluid) voor de buurt is groot. Sowieso is er te veel asfalt in de buurt en dragen de wegen bij aan hittestress. Dit alles vraagt om **aanpassingen in het ontwerp van de wegen, de ruimte voor autoverkeer en parkeren in de wijk en de toegestane snelheid**. En ja, in 2050 is natuurlijk hebt benzinestation al lang weg, daar kunnen we nu al naar toe gaan werken.

Sowieso vraagt deze aanpak om een versterking van de positie van voetgangers, fietsers en het OV ten koste van het autoverkeer. Er valt nog veel te winnen met **fietsverbindingen, deelmobiliteit en betere haltevoorzieningen**. Dan gaat het zowel om de afstand tussen haltes de toegankelijkheid en de sociale veiligheid. Zie bijvoorbeeld de ongerepte plek van de halte van tram 1. Eva: *'mijn schoonfamilie zegt dan, je moet het zien als het decor van een Amerikaanse film, dan heeft het wel wat'*.

Worstelen met het idee van verdichting

Deze vier thema's sluiten goed aan op de stedelijke omgevingsvisie waar thema's als rigoureuze vergroening, thuis in de stad, betaalbaarheid, klimaatverandering, versnelde mobiliteitstransitie en eigenaarschap van Amsterdammers voor hun leefomgeving centraal staan. Wij zijn er trots op om op deze wijze invulling te geven aan die ambities.

Wat wel spanning oproept is de nadruk die er in de stedelijke visie wordt gelegd op Amsterdam als meerkernige stad en de noodzaak tot verdichting.

We moeten dat concept van **verdichten** even goed afpellen. Het roept vooral associaties op met verlies aan ruimte, treurige hoogbouw, schaduwwerking, plannen die er ineens zijn en waar je weinig meer tegen kunt doen etc. Het is ook moeilijk voorstelbaar dat je en kunt verdichten en rigoureuus kunt vergroenen. Dus wil je de buurt meenemen in dit denken dan moet er wel nog heel wat gebeuren aan dialoog en coproductie. We moeten zoeken naar een ander woord dat niet die foute associaties van verdichten oproept.

Hier botsen ook twee benaderingen over hoe je stad verder ontwikkelt. De ene heet **programmeren** (vanaf de tekentafel en groot denken) en de andere heet **organisch of maatschappelijk ontwikkelen** (met en in de buurt op zoek naar de veelal kleinere en meer gefaseerde ingrepen die bij de buurt passen). Ida merkte terecht op dat bij dat plannenmaken op afstand al snel de aandacht voor toegankelijkheid sneuvelt. Je moet dus de afstand tussen plannen maken en de leefwereld in de buurt verkleinen.

5. De toekomst van belangrijke plekken in de buurt

Het Sierplein

Platform Sierpleinbuurt is te laat ontstaan om nog direct betrokken te zijn bij de ruimtelijke herinrichting van het Sierplein. We hebben wel goede contacten met Paul Kok, de manager van de herinrichting. Platform Sierpleinbuurt is wel betrokken bij de sociale herinrichting van het Sierplein. Wij zien het Sierplein als een podium voor de Sierpleinbuurt, Slotervaart Zuid en Noord en groter Nieuw West. Actieve bewoners, actieve groepen en culturele expressies kunnen zich in de toekomst op het Sierplein presenteren, laten zien en zich uitdrukken.

Benzinestation en Tourniaireplein

Bewoners uit het Louis Bouwmeester complex hebben het initiatief genomen voor de herinrichting van de Tourniairestraat. Rob Mulder en Rob Wighman zijn met tekeningen van de laatste naar de gemeente toegestapt om de Tourniairestraat in een park te veranderen. Daaruit heeft de gemeente een herinrichtingstraject gestart, waarbij wij als bewoners een inbreng hebben gehad. Het is ons echter niet gelukt om de participatie anders te laten zijn. We hebben op de oude manier input geleverd die de gemeente geïnterpreteerd heeft in drie tekeningen, waar wij waar wij een keuze uit konden maken. Het is gebleken, dat het makkelijker is om andere samenwerkingsvormen voor te stellen dan ze ook werkelijk in de praktijk te brengen. Dat blijkt voor buurtbewoners een leerproces te zijn. Ondertussen zijn we bezig een muurschildering door kinderen op de muur van de niet meer gebruikte wasstraat te zetten. We blijven betrokken bij de herinrichting om het ontwerp van de herinrichting nog meer aan de wensen van bewoners te laten voldoen.

Het voormalige woonzorgcomplex De Drie Hoven

Drie Hoven wordt gerenoveerd. Er komen seniorenwoningen, een buurtkamer (en evt. nog een sociëteit of andere functie). Ook komt er nog een aantal studentenwoningen (i.s.m. Connect Generations) die zich tegen een gereduceerde huurprijs voor de bewoners zullen inzetten. Gemeente Amsterdam en Casa Sophia (Mohamed) zijn nog in overleg zijn over het beheer van de Buurtkamer in de plint van het complex. Via behoud de bieb houden wij de vinger aan de pols om eerder gemaakte afspraken met de OBA ook werkelijk gerealiseerd te krijgen. Wij gaan ook zorgen, dat de nieuwe studenten sterk bij de Sierpleinbuurt betrokken worden.

Lobo Braakensiekstraat 4

Beste Gemeente Amsterdam,

Wat ben je hier van plan?

- Dit pand is gemeentelijk vastgoed,
- heeft officieel een 'bijeenkomstfunctie'
- en wordt al enkele jaren ge-anti-kraakt
- Maar wij hebben wel ideeën wat met dit gebouw te doen

De bewoners van de Sierpleinbuurt willen weten wat hier gebeuren gaat en verzoeken je contact met ons op te nemen via de facebookpagina "Platform Sierpleinbuurt"

Hartelijke groet,
Sierpleinbuurtbewoners

Beste medebuurt,

Meedoen?

Wil je ook meer betrokken zijn bij de inrichting van onze buurt? Volg dan onze facebookpagina "Platform Sierpleinbuurt"

Hartelijke groet,
Sierpleinbuurtbewoners

Om de discussie over gemeentelijk vastgoed op gang te brengen stellen wij dit gerilabord voor om bij dit gemeentelijk vastgoed te plaatsen en de de gemeente te manen een beslissing te nemen en het ter beschikking van de buurt te bestemmen. Dit gaan wij meer doen.

Klimaatbestendige straten

Buurtvoorzieningen

Het Piet Wiedijkpark

Kruising Christoffel Pantijnpad Pieter Calandlaan

Het is overduidelijk, dat samenwerking en zeggenschap over de eigen buurt noodzakelijk is. De Kruising Christoffel Pantijnpad Pieter Calandlaan is pas door de gemeente heringericht om deze veiliger te maken. Buurtbewoners ervaren de kruising nu helemaal niet veilig. Door de strepen op de weg wordt een gevoel van veiligheid gecreëerd, maar door de lage drempel voor de auto's blijkt dit een illusie. Dit leidt dan tot levensgevaarlijke situaties. Wij hebben de gemeente een half jaar geleden een bericht gestuurd, waar we tot op heden 17 juni 2021 nog niet van hebben vernomen. Wij beogen een betere samenwerking met de gemeente

om onze buurtwaarden beter te kunnen bewaken.

6. Onze spelregels op papier: buurtrechten

Iets op papier zetten is één ding; het idee in de praktijk brengen van ideeën is een ander verhaal. Zowel bij de overheid als andere partijen kan de verkoking hardnekkig zijn. Die kunnen we doorbreken, maar dan moeten we wel de kans krijgen om veranderingen tijdig te signaleren en besluitvorming van gezond tegenwicht voorzien.

Om dat te kunnen realiseren hebben we een aantal spelregels bedacht. Ze sluiten aan op het Maatschappelijk Akkoord en de agenda Samen Stad Maken (met de nadruk op buurtrechten) van de stedelijke omgevingsvisie OVA2050.

Deze buurt moet inclusiever, duurzamer, rechtvaardiger, initiatiefrijker en democratischer gemaakt worden. Omdat niemand deze buurt beter kent dan de mensen die er wonen. Zij kunnen de problemen die er zijn scherper signaleren dan wie er ook achter de tekentafel ziet. Om die reden verdient de buurt het mandaat waarmee ze problemen op kan lossen. We willen grip op zaken die nu allen door de gemeente en derden onder handen worden genomen.

De ambitie wordt ondersteund door afspraken die stadsbreed zijn gemaakt. Denk daarbij aan het Maatschappelijk Akkoord 'ma.ak020' en de stedelijke omgevingsvisie OVA2050. Of het initiatief van enkele buurtgroepen om een buurtplatformrecht in de stad te regelen. De Sierpleinbuurt heeft het voornemen om ruimhartig gebruik te maken van de rechten en regelingen die voor buurtbewoners zijn bedacht.

Ten eerste: regel het buurtplatformrecht

Een buurtplatformrecht concretiseert onze bevoegdheden zijn in relatie met de gemeente en andere stakeholders. Daarnaast maakt het duidelijk welke middelen (informatie, budget, ondersteuning, scholing, werkruimte) we daarvoor ter beschikking krijgen. Die stevige basis is belangrijk om breed draagvlak in de buurt, waar veel bepalingen in het Maatschappelijk Akkoord over gaan, te behouden. Wat ons betreft wordt dit punt zo snel mogelijk uitgewerkt.

Ten tweede: geef de buurt greep op leegstand, verloedering en herbestemming

De leefbaarheid in de buurt wordt bedreigd door leegstand, verloedering en (private) plannen waar de buurt niets aan heeft. Sluitingen van de oude drogisterij en de bibliotheek zijn hier een goed

voorbeeld van. Het heeft een directe relatie met de leefbaarheid voor de buurt en - in het bijzonder - de direct omwonenden.

Pandeigenaren zouden daarom de verplichting moeten hebben om in overleg te treden met de buurt over het optimaal beheer. Dat is niet de enige afspraak waarmee we de leegstand en verloedering kunnen bestrijden. Denk aan regels voor een maximale leegstandsduur, het realiseren van pop-up stores bij leegstand en een goed beheer van de panden en de ruimte daaromheen.

Ook is het essentieel dat de buurt weet wat de plannen met leegstaande panden en braakliggend terrein zijn. Nu worden buurtbewoners veel te laat geïnformeerd. Bovendien zijn plannen bij de bekendmaking vaak al in een gevorderd stadium. In lijn met de stedelijke omgevingsvisie stellen wij daarom voor om eigenaren te verplichten een informatiebord te plaatsen bij leegstaande panden of braakliggende terreinen. Op deze borden moet informatie over de stand van zaken, plannen en vergunningsaanvragen worden gedeeld. Ook moet duidelijk zijn met wie buurtbewoners contact kunnen opnemen als ze vragen of ideeën hebben.

Of zo weer op een andere plek

Ten derde: De buurt moet mee profiteren van bouwprojecten

Want hoe eerder de bewoners betrokken worden, hoe beter de plannen voor de buurt zijn. Het idee van de Buurtbatenovereenkomst, een term die zowel in het Maatschappelijk Akkoord als de omgevingsvisie genoemd wordt, lijkt ons een ideaal instrument om dit te kunnen realiseren.

Iedereen die iets van enige omvang in de buurt wil (her)ontwikkelen zou vooraf moeten aangeven hoe de buurt bij het project betrokken wordt. Vervolgens kan de buurt plannen leveren die beter zijn toegesneden op de kennis en belangen van de buurt. Op deze manier krijgt de buurt ook iets terug voor de ruimte die aan ontwikkelende partijen wordt geboden. Bovendien zorgt het ervoor dat veel transacties binnen de buurt blijven.

Door social return bij een aanbesteding en afdracht van een percentage uit grondopbrengsten koppelen we, zoals beschreven in het Maatschappelijk Akkoord financiële instrumenten aan deze overeenkomst.

De Buurtbatenovereenkomst mag geen vrijblijvend instrument zijn. Ontwikkelaars die niet op deze wijze willen werken dienen geweerd te worden.

Ten vierde: geef ons grip op inrichting en beheer van de publieke ruimte

Door de herinrichting van het Sierplein en de huidige discussie van het Tournaireplein zijn we hoofdzakelijk geïnteresseerd in twee instrumenten. Beiden worden in ma.ak020 en OVA2050 genoemd:

Het Buurtplanrecht geeft ons de mogelijkheid om zelf met plannen tot (her)inrichting te komen. Op die manier kunnen we zelf plannen voor de openbare ruimte aandragen en alternatieven ontwikkelen voor de plannen die gemeente en derden al gemaakt hebben.

Het Uitdaagrecht (right to challenge) geeft ons de mogelijkheid om taken die nu door de gemeente worden uitgevoerd/uitbesteedt zelf uit te voeren. Denk bijvoorbeeld aan het beheren van de groendienst of het runnen van een buurthuis. Het is de bedoeling dat deze taken vanuit de gemeentebegroting gefinancierd worden. Om dit mogelijk te maken, zal het gemeentelijke aanbestedingsbeleid moeten worden aangepast. Voor het maken van de plannen en de uitvoering van het beheer is de gemeente verplicht om de benodigde middelen ter beschikking te stellen.

Ten vijfde: er moet publiek maatschappelijk vastgoed voor de buurt komen

We beschouwen gemeentelijke grond en vastgoed als iets wat Amsterdammers met elkaar delen. Voordat de gemeente besluit ze af te stoten, willen we als buurt de kans krijgen om zelf met een plan te komen. Het buurtbiedingsrecht kan voor die kans zorgen. Hiermee zouden we minimaal een half jaar de tijd kunnen krijgen om een eigen aanbod te maken en daarvoor de benodigde middelen bij elkaar te krijgen. De vereiste expertise die daarvoor nodig is stelt de gemeente zelf ter beschikking.

Panden die in handen zijn van semipublieke organisaties (zoals corporaties, onderwijs, zorg en welzijn) vormen een bijzondere categorie. Hoewel deze gebouwen in de meeste gevallen onder privaat vastgoed vallen, beschouwen wij deze gebouwen ook als publieke vastgoed. In samenwerking met de gemeente willen we met deze partijen vergelijkbare afspraken maken.

Het biedingsrecht vereist transparantie over de plannen die met vastgoed en grond worden gemaakt. Een beroep op geheimhouding is alleen in uitzonderlijke gevallen aan de orde.

Ten zesde: geef budget aan de buurt

Beslissingen over investeringen en voorzieningen moeten zo veel mogelijk door de buurt zelf worden genomen. We willen daarom een aandeel in de gelden die voor de Sierpleinbuurt bestemd zijn: een buurtbudget. De zeggenschap moet over een beperkt deel van de gemeentebegroting naar de buurten overgeheveld worden, valt te lezen in het Maatschappelijk akkoord. Daar worden ook percentages bij genoemd waar we de consequenties nu even niet van kunnen overzien. Wij willen met de gemeente in de geest van deze punten een afspraak maken specifiek voor de Sierpleinbuurt.

Bijlage 1: Statistische gegevens Sierpleinbuurt

Door: Ivan Nio, Hogeschool Amsterdam

De Sierpleinbuurt bestaat statistisch gezien uit twee buurten: de Louis Chrispijnbuurt en de Jacques Veltmanbuurt. Bij de afdeling Onderzoek, Informatie en Statistiek (OIS) van de gemeente Amsterdam staan de twee buurten bekend onder de codes F89A (Louis Chrispijnbuurt) en F89B (Jacques Veltmanbuurt). De twee buurten worden gescheiden door de Johan Huizingalaan.

Hieronder een aantal gegevens (stand 1 januari 2020) die betrekking hebben op beide buurten. De gegevens van beide buurten zijn vergeleken met stadsdeel Nieuw-West.

Aantal inwoners in 2016 en 2020

	2016	2020	
Louis Chrispijnbuurt	2962	3262	+ 300
Jacques Veltmanbuurt	3118	3629	+ 511
Sierpleinbuurt totaal	6080	6891	+ 811

Huishoudenssamenstelling

	Alleenstaanden	Stellen zonder kinderen	Stellen met kinderen	Eenouder gezinnen
Louis Chrispijnbuurt	890 (27,3%)	660 (20,2%)	1125 (34,5%)	483 (14,8%)
Jacques Veltmanbuurt	1115 (30,7%)	814 (22,4%)	1230 (33,9%)	395 (10,9%)
Nieuw-West	22,8%	19,2%	43,6%	11,4%

Opvallend is het hoge percentage alleenstaanden in vergelijking met Nieuw-West als geheel. Dat is in de Jacques Veltmanbuurt nog hoger dan in de Louis Chrispijnbuurt. Het is zelfs hoger dan het Amsterdams gemiddelde (28,8%). Daarentegen zijn er aanzienlijk minder stellen met kinderen (gezinnen) dan gemiddeld vergeleken met Nieuw-West als geheel.

Bewoners naar migratie-achtergrond

	Surinaams	Antil.	Turks	Marok.	Overig niet-Westers	Totaal niet-Westers	Westers	Nederlands
Louis Chrispijn	258 (7,9%)	32 (1,0%)	280 (8,6%)	629 (19,3%)	403 (12,3%)	1602 (49,1%)	514 (15,7%)	1146 (35,1%)
Jacques Veltman	156 (4,3%)	27 (0,7%)	272 (7,5%)	653 (18,0%)	606 (16,7%)	1714 (47,2%)	738 (20,3%)	1177 (32,4%)
Nieuw-West	6,0%	1,0%	12,6%	20,6%	12,8%	52,9%	15,2%	31,8%

In vergelijking met Nieuw-West wonen er in de Sierpleinbuurt relatief meer bewoners met een autochtone Nederlandse achtergrond. Het percentage bewoners met een Turkse en Marokkaanse migratie achtergrond (ook tweede generatie) ligt lager dan het gemiddelde in Nieuw-West. De Sierpleinbuurt is dus in Nieuw-West een relatief witte buurt. Wat verder opvalt is het relatief hoge percentage westerse migranten in de Jacques Veltmanbuurt.

Leeftijdscategorieën

	0-12	13-17	18-22	23-39	40-49	50-64	65+
Louis Chrispijn	445 (13,6%)	163 (5,0%)	267 (8,2%)	899 (27,6%)	350 (10,7%)	526 (16,1%)	612 (18,8%)
Jacques Veltman	507 (14,0%)	156 (4,3%)	312 (8,6%)	1334 (36,7%)	460 (12,7%)	420 (11,6%)	440 (12,1%)

Nieuw-West	16,5%	5,3%	12284 (7,7%)	30,6%	12,2%	16,7%	12,3%
------------	-------	------	-----------------	-------	-------	-------	-------

Wat in de leeftijdsverdeling opvalt is dat met name de Louis Chrispijnbuurt vergrijsder is (relatief meer 65 plussers) dan Nieuw-West. Dat komt o.a. door de Drie Hoven/de Bouwmeester. De Jacques Veltmanbuurt heeft een relatief jongere bevolking. Met name de groep 23 tot 39 jaar is hier goed vertegenwoordigd.

Nieuwe stedelingen

In Amsterdam wonen veel hoogopgeleide zogenaamde nieuwe stedelingen: dat zijn de hoger opgeleide en stedelijke georiënteerde huishoudens, met of zonder kinderen (volgens de definitie van OIS gaat het om personen van autochtone of westerse afkomst, in de leeftijd van 18 tot en met 54 jaar die na hun 18de levensjaar geregistreerd zijn in de gemeente Amsterdam). Dat is 28,3% van de bevolking. De afgelopen jaren hebben steeds meer nieuwe stedelingen de sprong over de ring gemaakt, op zoek naar een beschikbaar en/of relatief betaalbaar appartement of eengezinswoning (huur of koop). In de Jacques Veltmanbuurt is 24,3% van de bewoners een nieuwe stedeling, wat voor Nieuw-West een hoog percentage is. Zo zijn de zaagtandwoningen in het Bluebanddorp 'ontdekt' door stellen en jonge gezinnen die voorheen binnen de ring woonden. Dat is ook te zien in de enorme prijsstijgingen van deze woningen in de afgelopen jaren. In de Louis Chrispijnbuurt bedraagt het percentage nieuwe stedelingen slechts 15,5%. De Jacques Veltmanbuurt kruipt wat meer toe naar het Amsterdamse gemiddelde en de buurten binnen de ring.

Enkele eerste conclusies

Wat uit de gegevens duidelijk wordt is dat de bevolking in de Jacques Veltmanbuurt iets jonger is, meer alleenstaanden kent en iets stedelijker is (d.w.z. meer nieuwe stedelingen) dan de bewoners van de Louis Chrispijnbuurt. Beide buurten hebben een gemengd karakter als we kijken naar de migratieachtergrond. Het lijkt erop dat de Jacques Veltmanbuurt in sociologisch opzicht meer gelijkenis gaat vertonen met de stadswijken binnen de ring. Dat is ook niet zo vreemd aangezien de Jacques Veltmanbuurt tegen de ring aan ligt waardoor het voor studenten en starters een 'betaalbaar' alternatief is geworden voor de buurten binnen de ring. Dat zal de komende jaren met o.a. de bouw van de Citadel in de Reinier Engelmanstraat (149 kleine appartementen in de vrije sector) verder versterken. De Louis Chrispijnbuurt heeft een wat meer tuinstedelijk karakter.

Binnen de beide buurten kunnen weer grote verschillen bestaan tussen subbuurten en complexen. Gegevens op subbuurniveau zijn echter niet beschikbaar via de website van OIS.

Bijlage 2: Kenmerken van de buurt

Bijlage 3:

Verschillende perspectieven door buurtinterviews

Door: Eva van Ooijen en Marie Anne R Emmelink

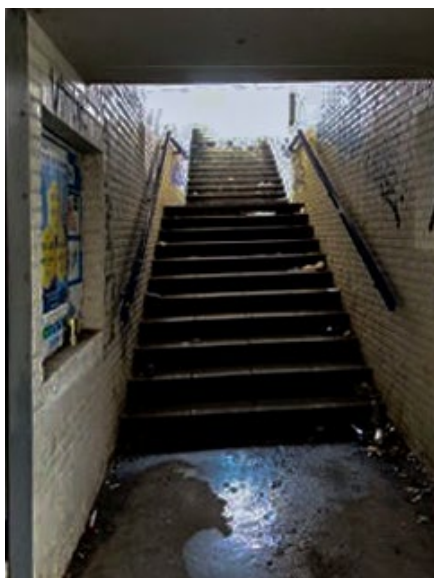
Mensen met wensen

Als kerngroep houden we ons bezig met de omgevingsvisie voor de Sierpleinbuurt. De groep bestaat uit Sierpleinbuurtbewoners en breidt zich langzaam uit. We zijn ons ervan bewust dat de kerngroep slechts gedeeltelijk een afspiegeling van de buurt is. En we weten dat er dominante perspectieven zijn, die vaak onbewust als norm worden genomen, ook door ons. Dat willen we niet. We willen voorkomen dat we perspectieven van buurtgenoten over het hoofd zien en dat (groepen) buurtbewoners zich niet gehoord voelen bij het ontwikkelen van de omgevingsvisie van deze buurt.

We zijn gaan nadenken: wie zijn “wij”? Wie vertegenwoordigen we? Wie zijn de Sierpleinbuurtbewoners? Welke stemmen missen we?

Onze buurt is divers. De bewoners van onze buurt verschillen in leeftijd, achtergrond, opleidingsniveau, sociaal economische positie, gezinssamenstelling en huishouden. Meninge, wensen, behoeften, ideeën, belangen en verwachtingen lopen uiteen. Ze overlappen elkaar, vullen elkaar aan en spreken elkaar tegen. Al die stemmen zijn belangrijk voor de omgevingsvisie.

Het liefst willen we meer verschillende mensen aan tafel krijgen, maar niet iedereen past tegelijk aan de vergadertafel (of in het Zoomscherm). Om de verhalen en standpunten te horen van mensen die niet aan tafel zitten, gaan we actief op zoek naar de uiteenlopende verhalen en standpunten van buurtbewoners door hen te interviewen. De interviews hebben ook nog een andere functie. Het is een privilege om (vrijwilligers)tijd vrij te kunnen maken en deel te nemen als een initiatief als het dit. Niet iedereen verkeert in de luxe positie om op deze manier tijd te kunnen besteden. Door de interviews kunnen buurtbewoners zonder grote tijdsinvestering wel hun verhaal vertellen. Ook is niet iedereen in de buurt op de hoogte van de kerngroep. Door de interviews met spinnen in het web, weten steeds meer mensen van ons bestaan. We leggen een linkjes: als mensen op de hoogte willen blijven dan kan dat.

Onze buurt is, in al zijn diversiteit, de wereld in het klein. Wij vinden het belangrijk dat alle bewoners zich hier thuis voelen. Dus willen zoveel mogelijk mensen spreken en zoveel mogelijk perspectieven in kaart brengen. Dit doen we door middel van gesprekjes op straat en interviews bij mensen thuis. In dit groeiende verhaal hebben we deze perspectieven toegevoegd. Het was voor de leden van de kerngroep zeer leerzaam om ons oor te luister te leggen. Het heeft ons doen inzien dat de buurt behoorlijk wat onnodige obstakels heeft als je gebruik maakt van een rolstoel. De ontoegankelijkheid (bijvoorbeeld van de tramhalte) is ook een doorn in het oog van mensen met kinderwagens. Dit belemmert hen in hun bewegingsvrijheid. We hebben het inzicht gekregen dat er armoedeproblematiek is en zijn ons bewust geworden van welke invloed dit heeft op de verschillende gezinsleden. Ook hoorden we hoe ontoegankelijk de buurt kan zijn als je de Nederlandse taal nog niet machtig bent. Nieuwkomers willen wel meedoen maar weten (nog) niet

goed waar ze terecht kunnen.

Oudere bewoners vertelden ons dat zij niet meer zo vaak de deur uit gaan als ze zouden willen. Dit door een gevoel van onveiligheid, ontoegankelijk OV-haltes of omdat er te weinig aanbod in de buurt is voor sociale activiteiten. Ook verschillende jongeren die in onze buurt wonen of naar school gaan, gaven aan dat er geen plek is waar ze ‘mogen zijn’. Het Calvijn college heeft geen schoolplein dus ‘hangen’ de jongeren in de pauzes in de buurt. Andere bewoners zien dit weer als overlast gevend.

Hoewel we ontzettend veel nieuwe perspectieven en inzichten hebben gekregen waren er ook gedeelde perspectieven. Onze wensen voor een veilige en schone buurt. De ergernis over het vele zwerfafval, de wens om minder (hardrijdend) verkeer door onze straten te zien. De hoop onze kinderen veilig naar school te kunnen laten lopen of fietsen, en een fijne, schone plek te hebben waar zij kunnen spelen. De hoop om hier betaalbaar te kunnen wonen voor jong (student en thuiswonende jongvolwassenen) en oud. Het verlangen naar meer groen. Maar bovenal ook de behoefte om elkaar beter te leren kennen en de wens, ieder op zijn manier, passend binnen de eigen mogelijkheden, te kunnen bijdragen aan een veilige, schone en sociale buurt.

Op dit moment zijn we wat terughoudend met het afnemen van nieuwe interviews i.v.m. de huidige coronamaatregelen. Maar zodra we dit weer kunnen doen op een veilige manier, gaan we hier zeker mee verder. Hoe meer we luisteren, hoe beter we onze buurt en onze buurtbewoners en hun wensen voor de wijk leren kennen.

Bijlage 4:

De Drie Hoven

Door: Maarten Zuiderduin

Vrijwilligerswerk in ruil voor een voordelige kamer. Voor de studenten die tijdelijk in de Drie Hoven Wonen is die keuze uit nood geboren. Toch zetten ze zich allemaal met ziel en zaligheid in voor de buurt: "Iets als eenzaamheid onder ouderen stond vroeger verder van me af. Nu ik het van dichtbij meemaak, raakt het me"

Zeker in Amsterdam wordt het vinden van een betaalbare kamer steeds lastiger. Het afgelopen jaar steeg de gemiddelde huur hier met bijna 50 euro naar 557 euro per maand (LSVb). Fors hoger dan de gangbare woonlast in steden als Rotterdam (449), Utrecht (431). Zo diep als de gemiddelde student in Amsterdam hoeven ze in de Drie Hoven niet in de buidel te tasten. Voor een studio, tussen de 20 en 40 vierkante meter groot, betaal je 250 euro. Enige extra eis: zo'n 10 uur in de maand vrijwilligerswerk.

Ook voor Martin (20), derdejaars economiestudent, was het 'ontzettend moeilijk' om een betaalbare kamer te vinden. Dat hij, vlak voor de uitbraak van het coronavirus, hier zijn kamer vond, betekende een geluk bij een ongeluk. Net lang daarna verloor hij zijn bijbaantje. "Dan had ik niet genoeg inkomen gehad om een duurder kamer te betalen."

Het werk dat Martin in de wijk doet, varieert van wijntjes drinken met een alleenstaande vrouw van 86 tot onkruid wieden in de binnentuin van de Bouwmeester. Op dit moment helpt hij bij een project van het buurthuis. "Het geeft echt veel voldoening. Mensen zijn dankbaar voor wat je doet." Zegt Martin. Door het werk valt het hem op dat veel mensen in de buurt eenzaam zijn. "Dat stond vroeger wat verder van me af. Maar nu ik het van dichtbij meemaak, raakt het me."

Ooit was de Drie Hoven decennialang een van de grootste verzorgingstehuizen van Europa. Dat veranderde de laatste jaren, toen instellingen het gebouw niet meer geschikt vonden voor zorg. Toen de eerste studenten - die toen nog samen met de ouderen in het gebouw woonden - introkken, was een groot deel van het ooit enorme pand al afgebroken. Inmiddels zijn de laatste ouderen verhuisd en wonen er alleen nog studenten in het gebouw.

Gitta Kloppe de initiatiefnemer van het studentenhuis, vond het jammer om afscheid van ze te nemen. "Maar voor ons kwam er een nieuwe kans om de te "dienen" door hen te helpen met allerlei klussen." En die nieuwe vorm is haar tot nu toe uitstekend bevallen." Dat komt voor het grootste deel door de motivatie de studenten zelf. Ze laten echt nadrukkelijk zien dat ze zich in willen zetten voor de buurt. Onze burens, die eerst wat huiverig waren, merken dat nu ook.

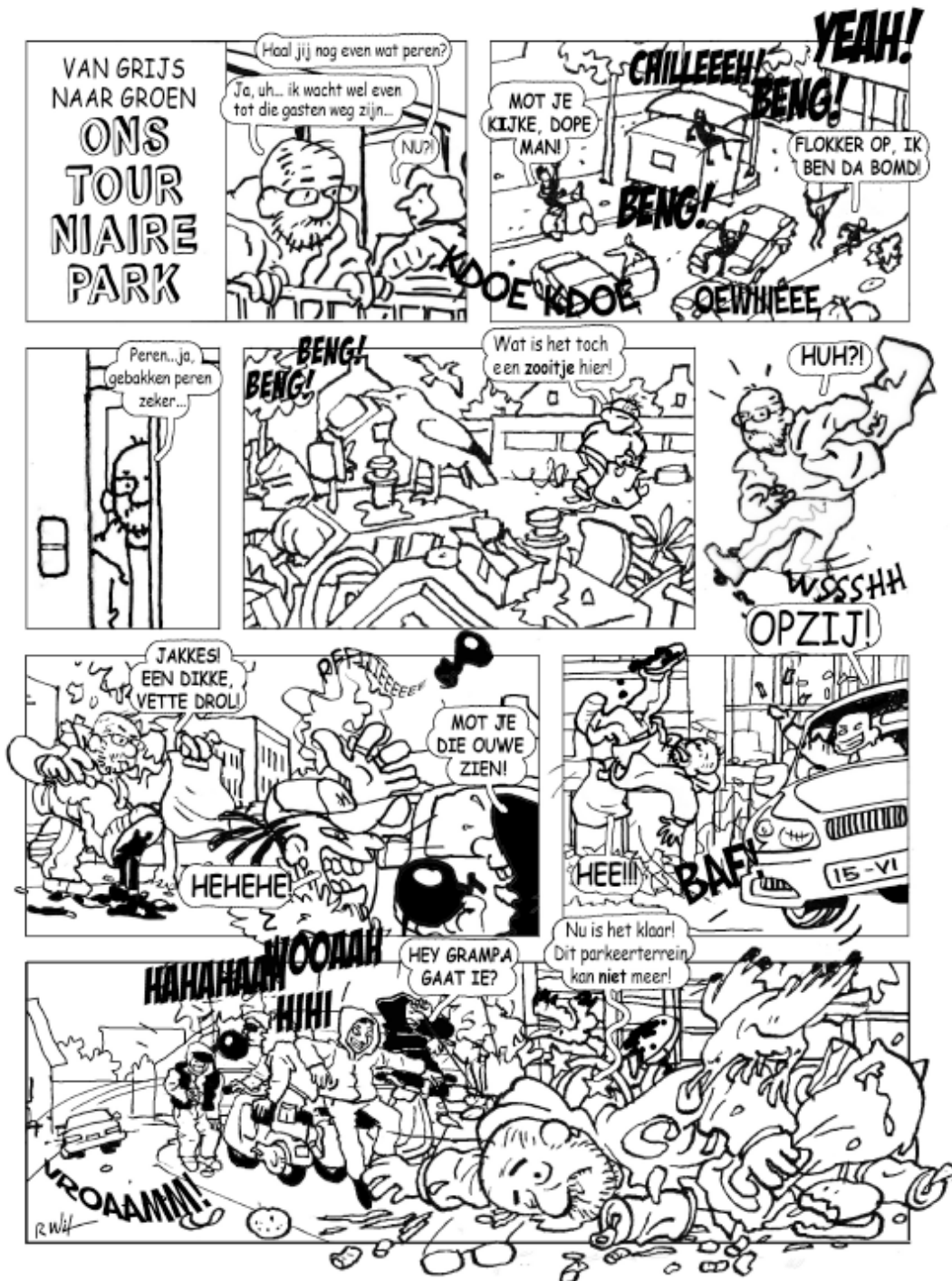
Dat laatste is Martin ook opgevallen. "Veel mensen waren eerst sceptisch over onze komst. Maar het beeld van studenten, dat van feestende jongeren, is verschoven naar jongeren die zich ook willen inzetten voor de maatschappij. Onze burens (van De Bouwmeester, red.) zijn inmiddels zo blij met ons, dat ze niet willen dat we weggaan."

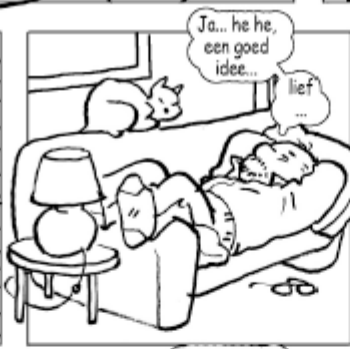
Want een eventueel vertrek blijft als een zwaard van Damocles boven het initiatief hangen. De studenten wonen op basis van antikraak in het gebouw, dat uiteindelijk verbouwd zal worden voor onder meer ouderenwoningen. "Sommige studenten zijn ook al verhuisd omdat ze niet continu in onzekerheid wilden zitten", ziet Martin, die aangeeft dat het gebrek aan perspectief ook zijn weerslag kent op nieuwe initiatieven. "Je bent voorzichtiger om mensen aan je te laten binden, want je kunt niet zomaar ergens aan beginnen en dan ineens weg zijn. Het maakt het lastiger om verder te bouwen"

Op dit moment loopt het contract dat Klopper namens haar organisatie Connect Generations met de eigenaar heeft tot eind maart. Zelf acht ze de kans groot dat ze nog langer kunnen blijven, dat is twee keer eerder gebeurd.

Hoe lang hij hier ook mag blijven, voor Martin is zijn tijd in de Drie Hoven een onmisbare ervaring geworden. En dat is niet in de laatste plaats om het vrijwilligerswerk: "Ik ben gaan inzien dat tussen al die verschillende achtergronden die mensen hier hebben een verbindende factor kunnen zijn."

Bijlage 5: Strip Tourniairepark Door: Rob Wighman

© Rob Wighman 2021 Met dank aan Rob Mulder, Platform Sierpleinbuurt en Gemeente Amsterdam